

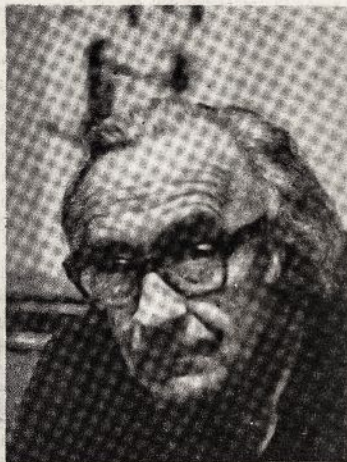
MŪSŲ PASTOGĖ

XXXVII metai Australian Lithuanian Weekly Registered by Australia Post publication No NBH 0696 Kaina - Price \$ 1

3.11.86 Nr 43 (1966)

Du metai

be Vinco Kazoko

Prieš dvejus metus, 1984 m. spalio 30 mirė ilgametis Mūsų Pastogės redaktorius, rašytojas - poetas Vincas Kazokas. Jį prisimindami ir pagerbdami spausdinam jo eilėraštį.

MANO TAUTA

Neklausk, ar upė nori tekėti -
Ji teka!
Neklausk, ar tauta nori gyventi -
Ji gyvena!
Mano tauta kaip upė:
Ji gyvena ir teka.

Mano tauta kaip upė:
Ji maištinga pavasariais,
Kai pralaužia ledus
Ir, išėjus iš krantų,
Plačiai išsilieja.
Ji drumzlina rudeniais,
Ir pasiduoda prievartai žiemą...

Mano tauta kaip upė -
Ji teka, ir teka, ir teka
Plukdydama valtis, laivus ir šapus,
Kurie sakosi rodą jai kryptį...
Bet ji teka, ir teka,
Ir jos kelrodžiai
Nuosėdom grimsta
Ir dingsta.

Mano tauta kaip upė -
Ji verčias verpetais,
Ji krinta kriokliais,
Banguoja lygumom ramiai,
Užtikrintai ir išdidžiai.

Mano tauta kaip upė -
Kai teka per girias,
Jos vanduo tamsiai žalias,
Kai skuba per molynus,
Ji drumzlinai parausta,
Kai lygumom banguoja,
Jos veldas giedras kaip dangus.
Bet ji viena ir ištisa -
Toji pati nuo versmių iki žiočių,
Toji pati per laiką ir kartas.

Neklausk, ar upė nori tekėti -
Ji teka!
Neklausk, ar tauta nori gyventi -
Ji gyvena!
Mano tauta kaip upė:
Ji gyvena ir teka.

VENGRIJOS REVOLIUCIJA

Spalio 23-čią dieną, ketvirtadienį, laisvojo pasaulio vengrai minėjo 30-ties metų sukaktį nuo Vengrijos revoliucijos.

Mes tuo laiku jau gyvenom Australijoje, saugiamo krašte, ir sulaukė kvapą stebėjom, kaip Budapešte, Vengrijos sostinėje, staiga ėmė lieti laisvės kovotojų kraujas.

Revoliucija kilo spontaniškai, nes okupuotoje tautoje, nedaug reikėjo, kad išsibėgtų didelė liepsna. Pradžią davė vengrų studentai, reikalaudami nepriklausomybės, raudonarmiečių kariuomenės atitraukimo, laisvų rinkimų, buvusio min. pirmininko Imre Nagy ir kardinolo Mindszenty išlaisvinimo.

Į Budapešto gatves kovon išėjo, kas tik galėjo paeiti, nuo senelių iki mokyklos vaikų, kurie ėmė mėtyti benzino pripiltus degančius butelius į sovietų tankus, padegė sovietų būstines, pjaustė mašinų padangas, subadė sovietinių mašinų benzino bakus. Studentai ir vietiniai gyventojai užėmė ir sunaikino visas komunistų partijos įstaigas, redakcijas, supjaustė susižinojimo laidus ir kovojo dėl valstybinio radiofono užėmimo. Transliacijų metu girdėjosi kautynių garsai.

"Lauk ruskiai, lauk suskiai!" - skambėjo visose Budapešto gatvėse deginant jų įstaigas, griauinant jų paminklus ir kariant Stalino statulą. Visa tai matydami, sovietai atitraukė kariuomenės dalinius, išleido iš kalėjimo ir kardinolą Mindszenty ir ministrą pirmininką Nagy, kuriam net pavedė sudaryti naująją vyriausybę. Pergalė, atrodė, buvo vengrų pusėje. Sovietai darė nuolaidą po nuolaidos. Tuo metu min. pirmininkas Nagy kreipėsi į sukilėlius prašydamas nutraukti kautynes, žadėjo visiems pilną amnestiją. Prasidėjo taikos derybos tarp Nagy ir sovietų.

Tačiau išliepsnojusi revoliucija plėtėsi visoje Vengrijoje. Po vienuolikos okupacinių metų žmonėse tulžis buvo tiek pritvinkusi, kad kiekvienas vengras norėjo ją išlieti ginklu. Gyver mieste (100.000 gyventojų), sukilėliai į savo rankas paėmė radiofoną ir transliacijos vyko ugningo, laisvojo dvasio, skleidamos revoliucinė liepsna į visus Vengrijos kampelius. Vengrijos tautinė armija, policija, pasienio sargybos daliniai - visi perėjo į sukilėlių pusę. Dezertyravo nemažai ir pačių raudonarmiečių.

Lapkričio 5-tą dieną, kai vyko taikos sutarties pasirašymas tarp min. pirmininko Nagy ir sovietų, staiga raudonoji armija, gavusi sustiprinimą iš Sovietų Sąjungos ir Austrijos dalinių, tvirtu žiedu, susidedančiu iš 5.000 tankų, grįžo į Budapeštą. Virš sostinės skraidė apie 2.000 lėktuvų ir Budapeštą ižygiavo 200.000 raudonosios armijos karių... Vengrija buvo laisva tik 4 dienas.

Min. pirmininkas Nagy ir visi dalyvavę pasitarimuose buvo areštuoti.

Atėjo atsiskaitymo valanda...

Nelygioj kovoj žuvo 12.000 sukilė-

lių ir 3.000 sovietų...

Tada sovietai sudarė naują, saujaliją vyriausybę, pastatydami min. pirmininką Janos Kader priešakyje.

Sukilėliai šaukėsi laisvojo pasaulio pagalbos. Prezidentas Eisenhoweris kreipėsi į min. pirmininką Bulganiną, primindamas jam sovietų pažadą atitraukti raudonąją armiją iš Vengrijos, tačiau pastarasis atšovė, kad niekas tenedrįsta kištis į sovietų vidaus reikalus.

Suirutės metu pasienio sienos sargyba bemaž nebeegzistavo, apie 100.000 vengrų perbėgo į laisvąjį pasaulį.

Ką pasiekė vengrų revoliucija? Pirmausia, sovietai įsitikino, kad vengrai netik kad absoliučiai nepatinkimi, bet ir pavongi maištininkai. To pasėkoje, norėdami išvengti Vengrijoje naujų sukilimų, sovietai atleido daug varžtų cenzūros ir privačios nuosavybės atžvilgiais.

Šiandien Vengrija yra pati turtinčiausia, ir, kaip visai nepriprasta sovietų sistemoj, pati laisviausia valstybė. Gatvėse yra laisvai parduvinėjami vakarietiški laikraščiai. Tai padėtis, kurią sovietai turi toleruoti, jei nenori antros revoliucijos.

Gi pačius vengrus revoliucija suvienijo, kaip niekad anksčiau ir skaudžiai pamokė pasitikėti tik savo jėgom, nes pasaulis, deja, užsiėmęs kitom svarbiom problemom ir yra kurčias pagalbos šauksmui.

ŠKOTŲ KATALIKŲ VYSKUPAS NEIŠLEISTAS Į LIETUVĄ

Vyskupas Francis Thomson negavo sovietų leidimo aplankyti katalikų Lietuvoje, birželio 6 d. laidoje rašo laikraštis Scottish Catholic Observer. Vysk. Thomson buvo vienintelis katalikas Britų bažnyčios tarybos 19-os asmenų delegacijoje, kuri gegužės mėnesį lankėsi Sovietų Sąjungoje. Šiuo draudimu tiesioginiai pažeistas Helsinkio aktas.

Leningrade vyskupas Thomson atlaikė. Mišias vienoje iš miesto katalikų bažnyčių. Po mišių moteris jam įteikė kaspino perjuostą lelijų puokštę. Ant vienos kaspino pusės lotyniškas užrašas, "Lituania - Terra Mariana" (Lietuva - Marijos žalis), o kitoje pusėje vokiškai, "Mes visada jus mylime ir visad esame su jumis". Pasak vyskupo, ji aiškiai buvo Leningrade gyvenanti lietuvė.

Thomson'ui buvo leista apsilankyti Rygoje, kuri, jo žodžiais, yra vakarietiškas ir už Maskvą bei Leningradą "daug atviresnis miestas". Rygoje veikia 47 bažnyčios, daugiau negu Maskvoje. Rygos seminarijoje mokosi 60 klierikų.

Škotų vyskupas apsisivylė provoslavų dvasiškių uždarumu. Jis taip pat neturėjo progos susitikti su eiliniiais rusais. Jo buvusioje vyskupijoje gyvena daug lietuvių kilmės katalikų, informuoja laikraštis.

(ELTA)

ĮKALINTŲJŲ PABALTIEČIŲ MOTERŲ BROŠIŪRA VIENAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenei remiant, Lietuvių Informacijos Centras paruošė medžiagą ir vertimus esant ruošiamai brošiūrai apie įkalintas pabaltietes. Brošiūra, kuri nušvies įkalintųjų lietuvių, latvių ir estų moterų bylas, bus skleidžiama tūkstantiniu tiražu anglų, vokiečių, prancūzų ir ispanų kalbomis Vienos konferencijoje.

Lietuvių skyrius aptars Editos Abrutienės, Jadvygos Bieliauskienės ir Nijolės Sadūnaitės bylas.

Abrutienė ir Bieliauskienė kartu sėdi Mordovijos lageryje, kur jos ne kartą su kitom kalinėm paskelbė bado streikus protesto ženklą prieš sunkias lagerio gyvenimo sąlygas, ir pan. Pirmoji atlieka šešerių metų bausmę už prašymą emigruoti, o pastaroji - septynerių metų bausmę už religijos ir istorijos mokymą Garliavos jaunimui.

1982 m. Nijolė Sadūnaitė pradėjo slapstytis nuo saugumo bandydama išvengti antro arešto. Jos memuarai apie pergyvenimus lageryje ir tremtyje atidengė lietuvių kalinės sunkią dalį.

Brošiūrą kartu su estais ir latviais leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

PASIRUOŠIMAI VIENOS KONFERENCIJAI

Albert Jolis, Resistance International Amerikos skyriaus vedėjas, besiruošdamas Vienos konferencijai, lankėsi Lietuvių Informacijos Centre rinkdamas literatūros ir archyvinės medžiagos jo vedamos organizacijos informacijos stalui.

JAV skyrius Resistance International sutiko kelti Vytauto Skuodžio, kaip Amerikos piliečio, bylą Vienos konferencijos metu. Jie taip pat pažadėjo naudotis Lietuvių Informacijos Centro paruoštais duomenimis apie Lietuvos Helsinkio grupės narius. Iš plataus Lietuvių Informacijos Centro nuotraukų archyvo, Jolis atrinko disidentizmo vaizdų, kuriuos taip pat įtrauks į jų statomą parodėlę.

NOBELIO TAIKOS PREMIJA

Šių metų Nobelio taikos premija paskirta New Yorke gyvenančiam žydų kilmės rašytojui Elie Wiesel. Gimęs prieš 58 metus Rumunijoje, Elie Wiesel kalėjo Auschwitz ir Buchenwald koncentracinėse stovyklose 2-ro pasaulinio karo metu. Ten žuvo jo tėvai ir jauniausia sesuo. Elie Wiesel pirmasis pradėjo vartoti holokausto terminą nusakyti žydų naikinimą Europoje Hitlerio siautėjimo laikais.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Lietuvos atstovui, Dr. S.A. Bačkiui 1986 m., spalio mėn. 16d., kartu su žmona išvykus atostogų sveikatai sustiprinti, p. Stasys Lozoraitis jr., laikinai eina Lietuvos atstovo pareigas Vašingtone, kartu likdamas Lietuvos atstovo pareigose prie Šventojo Sosto.

Dr. K. Bobelis, Vliko pirmininkas.

Dr. Kazys Bobelis 25-į pasizymėjusių Amerikos gyventojų sąrašą

U.S. News Today (spalio 7 d.), Washington Post (spalio 8 d.), St. Petersburg Times (spalio 10 d.) išspausdino pasizymėjusių Amerikos piliečių sąrašą. Ryšium su Laisvės Statulos 100 metų jubilėjaus užbaigtuvėmis, spalio 27 d. šlems asmenims bus įteikti Ellis Island garbės medaliai.

Iš 15.000 pasiūlytų kandidatų, buvo numatyta atrinkti 80 asmenų.

Pirmajame paskelbtame 25-į asmenų sąrašą pirmąją dr. Kazio Bobelio vardas, seka kiti: N.Y. Universiteto prezidentas John Brademas, kardinolas Krol, arkivyskupas Iakovos (Queens, N.Y.), Torkom Manoogian (N.Y.) Jacqueline Kennedy Onassis, Walter Cronkite, sportininkai Arnold Palmer, Joe DiMaggio, ir kt.

LAIŠKAS VLIKO PIRMININKUI

Buvęs Švedijos ministerio pirminko pavaduotojas Per Ahlmark įsijungs į pabaltiečių akciją lapkričio 4 d. Vienoje įvyksiančioje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje.

Rugpjūčio 13 d. jis rašė VLIKO pirmininkui, dr. K. Bobeliui: "Aš džiaugiuosi ir jaučiuosi pagerbtas galėsiąs būti kalbėtoju lapkričio 4 d. Vienoje. Ta proga aš norėčiau atkreipti dėmesį į pernai Pabaltijo Tribuno, Kopenhagoje, padarytas išvadas ir protestuoti prieš trijų anksčiau nepriklausomų valstybių neteisėtą sovietinę okupaciją... Aš laukiu mūsų susitikimo Austrijoje, kur vėl bendradarbiausim su jumis laisvės

Spalio 10d. laidoje St.Petersburg Times atspausdino dr. Bobelio nuotrauką su ilgu straipsniu užvardintu, "Lietuvoje gimęs pirmąją garbės sąrašą", ir toliau - "St.Petersburgo daktaras gavo daugiausia balsų Ellis Island medaliui". Straipsnyje duodama trumpa dr. Bobelio biografija. Plačiau aprašoma jo vadovavimas VLIKUI, ir veikla prieš religinę ir politinę priepauidą komunistų okupuotoje Lietuvoje. Pažymėta kad 1984 metais jis buvo Popiežiaus Jono Pauliaus II apdovanotas Šv. Gregorijaus medaliu, kuris esąs aukščiausias kuriuo popiežius gali pagerbti civilinį asmenį. Prie šio straipsnio prijungtas ir Lietuvos žemėlapis pažymint kad tai Sovietų okupuotas dr. Bobelio gimtasis kraštas.

Medaliai bus įteikti spalio 27 d. Waldorf Astoria viešbutyje, Manhattene, iškilmingos vakarienės metu.

ir demokratijos labui."

Per Ahlmark gerai susipažinęs su Pabaltijo kraštu byla. Praeitą vasarą jis buvo vienas iš penkių Pabaltijo Tribuno teisėjų, Kopenhagoje.

(ELTA)

"PASITIKĖJIMO GRUPĖS" SKYRIUS VILNIUJE

USSR News Brief (1986.IV.30) žiniomis, Vilniuje veikia rusų kitanų įsteigta "Pasitikėjimui sukurti grupės" skyrius. Kiti skyriai veikia Kijeve, Leningrade ir Gorkyje. Grupės tikslas yra tiesioginėmis piliečių pastangomis atstatyti pasitikėjimą tarp Sovietų Sąjungos ir JAV-ų. Grupės nariai yra valdžios persekiojami. Biuletenis nemini, ar Vilniaus skyriui priklauso ir lietuvių.

Pertho tautiečiams spalio 12 d. buvo neilinis sekmadienis. Po pamaldų visi skubėjo į Lietuvų namus, kuriuose šeimininkės laukė su vaišėmis, kun. dr. A. Savicko pagerbimo proga. Pertho apylinkės valdybos pirmininkė p. Petruikėnienė pasveikino jį gimtadienio ir vienerių metų Pertho suaktyvių proga. Ji jam įteikė voką bendruomenės vardu. Kiti tautiečiai sveikino jį asmeniškai, įteikdami vokus. Po to jį pasveikino A. Čižeika, lietuvių ir anglų kalbomis, prisimindamas kun. dr. A. Savicko atvykimą į Perthą. Sveikino: B. Steckis ramovėnų, A. Klimaitis - šaulių ir A. Čižeika golfininkų vardu, padovanodamas vežimą, pilną golfo lazdu ir priedo - kepurę.

Klebonas - prelatas Keating, sveikindamas kun. dr. A. Savicką, apibūdino jį, kaip didelių gabumų asmenį: menininką muziką, mokantį daug kalbų ir sugebantį gerai organizuoti. Jis pareiškė norą, kad kun. dr. A. Savickas daugelį metų gyventų Pertho.

Kun. dr. A. Savickas visiems padėkojo už tokį malonų jo pagerbimą ir pasakė, kad jam tenka pergyventi liūdnas valandas laidojant žmones ir patirti džiaugsmą sutuoktinių ir vestuvių metu. Jis tarė nuosirdų aciu už jam parodytą nuosirdumą.

Pertiškiai džiaugiasi turėdami savo tarpe tokią kilnią asmenybę.

Pertiškis

KA STUDIJUOTI?

Rimtas klausimas iškyla prieš akis kiekvienam baigiančiam gimnaziją. Rimtas jis yra ir tėvams, ir seneliams, o gal ir visai bendruomenei. Tėvai, trokšdami vaikui geresnės, užtikrintos ateities, patars: ką nors stipraus, tikro, kad bet kokiais laikais jaustumeis reikalingas, kad nebūtų baimės dėl darbo praradimo. Jei jaunuolis labai stiprus moksle, ir yra surinkęs pakankamą kiekį taškų, aišku - mediciną. Arba odontologiją, architektūrą, inžineriją. Šios visos griežtosios profesijos yra labai reikalingos, ir, svarbiausia, pinigingos. Kasdieninė duona užtikrinta.

Tai yra tipingas išeivių tėvų troškimas, nes patys, sunkiai kovoję už kasdieninę buitį, vaikam linki lengvesnio gyvenimo.

Bet ar tokia pažiūra yra teisinga šiuo metu? Pirmiausia, galvojant apie profesijų patikimumą ir reikalingumą, derėtų atsiminti, kad gyvename socialinio aprūpinimo amžių. Vakarų pasaulyje niekas be duonos nebevaikšto gatvėmis. O beto, tose profesijose duona nėra lengvai uždribama, jos pareikalauja beveik viso žmogaus laiko, nepalikdamos jokio laisvalaikio nei sau, nei šeimai. Todėl

galbūt būtų visai pravartu pagalvoti apie vaikų talentus, jų sugebėjimus ir polinkius, kuriuos išvysčius irgi galima pelnyti duoną. Dažnai jaunuoliai parodo jautrumą menui ar socialinei netelsybei. Vieni linksta į literatūrą, kiti - į muziką, dailę. Ir netik linksta, bet ir sugeba geriau apsakymus ar eilėraščius parašyti ar juos dailiai perskaityti. Dar kiti domisi muzika, dainomis ir dainavimu, teatru arba gali gerai rolę suvaidinti ar net trumpą dainelę sukurti. Atsijtinka, nors retai, kad jaunuoliai užsiangažuoja kovai už teisę, teisingumą.

Visi jie, sakoma, turi talentą, kurį reikėtų išplėtoti. Nes galbūt, žmogui vienas iš didžiausių atlyginimų gyvenime ir yra jo gabumų išsivystymas. Tai padaro žmogų laimingą. Nei studijuojant mediciną, nei inžineriją talento nereikia, bet reikia kieto užsispyrimo, valios ir ištvermės.

Šios, taip vadinamos griežtosios profesijos, iš studentų reikalauja daug darbštumo, ilgų metų darbo, bet ne talento. Griežtosios profesijos yra gilios, bet siauros. Už savo profesijos ribų tie profesionalai yra lygūs visiems kitiems bendruomenės nariams, o gal dar ir silpnesni, nes tiek studijų metais, tiek vėliau, dėl didelio darbo krūvio, jie paprasčiausiai neturi atliekamo laiko gilintis į kitas sritis. Todėl tokie profesionalai žmonės, nusprendę išeiti į bendruomeninį darbą, pasirodo esą visi žali, nė iš tolo negali lygintis su gerai paruoštais politikais, advokatais, sociologais.

Kiekvienos tautos istoriją daugiausiai formuoja politikai, istorikai, poetai, rašytojai, muzikai bei menininkai, tai yra, žmonės su talentais. Gydytojai tik tvarko jų kraujo spaudimą, sutaiso dantis, prirenka akinius, inžinieriai tobulina važiuojamas mašinas ir gerina vieškelius, o architektai stato jiems namus, tiesioginiai neprisidėdami tautinės kultūros vystyme.

Mažai tautai ypač svarbu ugdyti talentus, kurie galėtų tautą kelti, palaikyti tautinį pasididžiavimą sava kultūra, ją puoselėti, turtinti, o reikalui esant ją reprezentuoti bei ginti kultūrinuose ir politiniuose frontuose.

Todėl mums taip svarbu susilaukti daugiau jaunimo, studijuojančio teisę, politiką, istoriją, sociologiją, žurnalistiką, literatūrą bei meną. Žinoma, tikintis, kad studijiniai interesai bus nukreipti į lituanistiką ar baltistiką. Tai mūsų visai apleistos mokslo sritys, kurias reikėtų iškelti į pirmines eiles. Reikia žmonių, kurie galėtų tarti svarų žodį moksliniame ir politiniame forume. Iš kitos pusės, tokie jaunuoliai taptų specialistai savo pasirinktose srityse, taptų baltistais, susigaudančiais politinėse, istorinėse, kultūrinėse painiavose. Taptų tokiais, kurių mums dabar ypatingai trūksta.

Vienas mažas pavyzdys: Šiuo metu, iškilus tarimai "žydų naikintojų" medžioklei, neturim savo specialistų gynėjų. Visos Australijos daktarai, inžinieriai bei odontologai nesugeba gintis, reikia importuoti iš Amerikos specialistą advokatą Žumbakį.

Atsiranda egiptologų, Tibeto kalbos, Amazonės indėnų kultūros tyrinėtojų, kodėl negalėtų atsirasti jaunuolių, susidomėjusių lituanistika bei baltistika?

TRADICINĮ "DIRVOS" NOVELĖS KONKURSA laimėjo čikagietis Anatolijus Kairys. Vertintojų komisija, kurią Kalifornijoje, Los Angeles mieste, sudarė: Rūta K. Vidžiūnienė, nariai Irena Tamošaitienė ir Vytautas Plūgas.

MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Čekius ir pašto perlaidas prašome rašyti Lithuanian Community Publ. Soc. Ltd. arba "Mūsų Pastogės" vardu.

Redaguoja redakcinė kolegija
Redaktorius V. Augustinavičius

Laidėjas, administracijos ir redakcijos adresas: P.O. Box 550 Bankstown, 2200 N.S.W.

Telefonai: administracijos - 7094846; Redakcijos - 70-3233
Redakcija rašinius taisy ir skelbia savo nuožūra. Rankraščiai negražinami ir nesaugomi. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Prenumerata metams:

Australijoje \$ 25 Užsienyje paprastu paštu \$ 30
N.Zelandijoje (oro paštu) \$ 40 Užsienyje oro paštu \$ 55

Krašto Valdybos pirmininkui 65 metai

Pokalbis su ALB Krašto Valdybos Pirmininku Vytautu Neverausku jo 65 m. sukakties proga

Kokie ryškesni vaizdai ar įvykiai paliko gilesnes žymes gyvenimo kelyje?

Daug įvairių vaizdų ir prisiminimų praeina pro akis, prisidėjusių prie mano būdo formavimo ir prie gyvenimo eigos vystimosi.

Gimiau 1921 m. spalio 31, Kalniškėje, mano tėvo nedideliame ūkyje. Tėvas – girininkas, motina – pradžios mokyklos mokytoja. Tėvas mirė, kai buvau 5 m. amžiaus. Išaugino mane ir brolį motina.

Prisimenu Alytaus gimnaziją. Ten mokiausi iki 7 klasės, ir tos gimnazijos mokytojai, draugai, kurių dalis gyvena Adelaidėje, ten buvusios aktyvios jaunimo organizacijos formavo pažūras, idealus ir ateities siekius.

1939 m., atgavus Vilnių, mano motina paskiriama mokyklos vedėja. Apsigyvenome Vilniuje. Keista, kad Vilnius man nebuvo svetimas, bet labai artimas ir pažįstamas, lyg aš ten būčiau anksčiau gyvenęs. Gyvenimas Vilniuje paliko labai gilius pėdsakus. Nauji draugai, nauja aplinka, tautos praeitis kiekviename žingsnyje. Čia 1941 birželio 15 baigiau gimnaziją. Stojau į universitetą, Lietuvos istorijos kursą. Ir šiandien, kai pagalvoju apie apsilankymą Lietuvoje, tai tik Vilnių norisi pamatyti.

Lietuvą palikau 1944 m. su stipria viltimi, kad sugrįšiu, bet likimas lėmė kitaip. Po karo apsigyvenau D.P. stovykloje. Nesėdėjau dykas. Dirbau stovyklos raštinėje, vėliau pradžios mokykloje ir gimnazijoje. Pradėjus dypukams vykti į svečias šalis, pakilau ir aš. Kadangi stovyklos viršininkas buvo australas iš Sydnejaus ir labai malonus žmogus, tad paklausiau jo ir 1948 vasario mėn. išlipau Australijoje.

Pradėjau naują gyvenimą ir po ilgų ir nesveikatų, esu neblogai įsikūręs.

Šeimą sukūriau 1950 m. pradžioje su kelionėje į Australiją sutikta Maryte Vitkauskaitė. Jos tėvas buvo mano matematikos ir fizikos mokytojas Alytaus gimnazijoje, o mano motina mokė ją pradžios mokykloje. Mūsų sena pažintis, labai panašus šeimos auklėjimas ir daug bendro turinti praeitis yra pagrindas mūsų šeimos gyvenime. Išauginame dvi dukras ir sūnų, kurie yra aktyvūs lietuviškame gyvenime.

Kada įsijungei į visuomeninę arba lietuvių organizacijų veiklą?

Jau gimnazijoje priklausiau skautams, sportininkams ir kitiems būreliams. Ypač aktyvus buvau skautų organizacijoje, nes skautauti pradėjau, būdamas 8 metų. Nuo vilkiuko perėjau beveik visas skautų organizacijoje pareigas: tuntininko, brolijos vadeivos ir rajono vado. Nevengiau ir kito visuomeninio darbo: 14 metų mokytojau savaitgalio mokykloje, 10 metų Adelaidės Lietuvių Sąjungos valdyboje, Apylinkės ir Krašto valdybose, lituanistiniuose kursuose, Talkoje ir kt.

Ar teko mokslą tęsti Australijoje?

Taip norėdamas uždirbti geresnę duoną grįžau į studijas. Baigiau sąskaitybės (Accountancy) kursą. Toje profesijoje išdirbau nuo 1956 iki 1982 metų.

Ar esi patenkintas savo visuomenine ir organizacine veikla?

Stengiausi, kaip ir kiekvienas iš mūsų, pasilmtas pareigas atlikti kuo sąžiningiau ir geriau. Teko ir nusivilti, kada pastangos ir norai buvo laikomi

asmeniška ambicija. Šiaip esu patenkintas tuo ką atlikau nuosirdžiai ir be jokių asmenišku išskaičiavimų.

Vytautas Neverauskas

Džiaugiausi, kai pastebėjau pažangą, ar tai skautuose ar mūsų bendruomenės gyvenime. Lyg ir atpildas už įdėtą darbą. Esu laimingas, kad visuomeninėje veikloje visados turėjau ir šiandien turiu daug gerų bendradarbių, be kurių pagalbos nebūčiau galėjęs atlikti darbų ir projektų. Be to, įsigijau draugų ir kituose kraštuose, tai irgi iš dalies atlyginimas už visuomeninę veiklą.

Sunkiausios valandos būna, kai įdėtas darbas ir pastangos yra nesuprastos, tada nebėra nei noro, nei jėgų darbei. Tik darbe, kurį mėgsti, kurime jautiesi reikalingas ir naudingas, gali rasti pasitenkinimą ir pasiekti gerų rezultatų.

ALB Krašto valdybos pirmininko pareigose išdirbai aštuoneris metus. Ar ALB žengia teisingu keliu? Jei ne, kokie pakeitimai reikalingi?

Manau, kad ALB eina teisingu keliu, stengdamasi suburti visus Australijos lietuvių po savo sparnu. Tvarkomės demokratiškais pagrindais; išsirenkame vadovybę. Turime gerai sureguotą statutą, nors kartais jo interpretacija sukelia sujudimą ten, kur mažiausiai reikia. Neturime policijos, bet turime kiekvieno bendruomenės nario laisvą valią ir apsisprendimą. Čia ir glūdi mūsų silpnybės šaknys. Kas buvo jau ne kartą parodyta, kai kurių "krizių" metu.

Tos "krizės" turėtų būti priimtos, kaip bendruomeninio gyvenimo apreiškimų dalis. Man atrodo, kad reikalinga mokėti visa tai suderinti ir rasti formą ir vietą, tai ir yra pagrindinė sąlyga; tiek iš bendruomenės narių, tiek iš jos vadovų lauktina bendruomeninės galvosenos. Kiekvienas iš mūsų dirbęs bendruomenėje privalo priimti ir pagyrimus ir pabarimus. Praeitį parodė, kad mūsų bendruomenė turi daug sveikos nuovokos ir mokėjimo atskirti pelus nuo grūdų.

Turime nemažai problemų. Bandykime jas išspręsti, bet nepalikti jas gyvenimui. Gyvenimas jas išspręs, bet taip kaip ras reikalinga ir mes paliksime pralaimėtojai. Todėl ieškime naujų būdų ir kelių savo veikloje. Žvelkime į ateitį bent 10–15

metų. Mūsų gretos retėja. Mano nuomone, yra tvarkytina "idealistinė" padėtis tarp bendruomenės vadovybės ir "inkorporuotų" organizacijų, nes teisinė padėtis nėra dėkinga bendruomenei, tų organizacijų įsteigėjai.

Ką galvojate apie ateitį?

Ateitis ne mūsų rankose, bet reikia stengtis, kad ateitis būtų mums kuo palankiausia. Vaikai baigė aukštus mokslus ir turi gerus darbus. Atrodo, liko gyventi ir džiaugtis. Į ateitį žiūriu šviesiu žvilgsniu ir su viltimi bei pasitikėjimu. Jeigu pasitaiko tamsesnių valandų, tai visuomet po jų ateina šviesesnės. Tos šviesios ir giedrios ateities esu linkęs laukti ir ieškoti bei stengtis būti naudingi iki jėgos leis.

Ačiū Vytautui Neverauskui už pokalbį ir linkiu daug sveikų ir našių metų!

LIETUVA TELEVIZIJOJE

Neseniai per televiziją buvo rodoma programa vardu "My Russia" (Mano Rusija). Programą sudarė ir pristatė anglų aktorius Peter Ustinov, kuris, kaip pats pradžioje pasisakė, buvo pradėtas Rusijoje, bet gimė Anglijoje. Jis pasisakė esąs anglas ir prie šios programos sudarymo ėjęs atviromis akimis, be iš anksto susidaryto nusistatymo, be griežtų pažiūrų.

Bandyamas programą išlaikyti beasliška jam tik dalinai pavyko. Jautėsi jo simpatija savo tėvų žemei pasirinkime aplankytų vietų, atpasakojime istorinių momentų ir pristatyme žmonių.

Mums įdomus buvo trečias epizodas, kuriame dešimt minučių buvo rodomi Lietuvos vaizdai, kalbama apie jos istoriją ir žmones. Pradžioje per vidurį ekrano virš gamtos vaizdelio didelėmis raidėmis užrašas "Lithuania", ir girdėjosi Ustinov balsas, trumpai nusakęs Lietuvą, kaip vieną Pabaltijo valstybių, kurios prieš karą buvo nepriklausomos, dabar įeinančios į Sovietų Sąjungos federaciją. Jo nuomone, Lietuva išlaikė savo tapatybę. Ji yra skirtinga nuo Rusijos savo vakarietišku gyvenimo būdu, žmonių apsirėngimu, skirtingu charakteriu, kuris yra šiaurietiškas vakarietiškas. Jis taip pat pasakė, kad Lietuvos, kaip ir kitų Pabaltijo valstybių likimas yra surištas su Rusijos likimu – kokiu būdu ir kodėl jis taip galvoja, nepaaiškino. Lietuviai, pagal Ustinov yra giliai tikinti katalikai, kurie sudaro 90 proc. gyventojų.

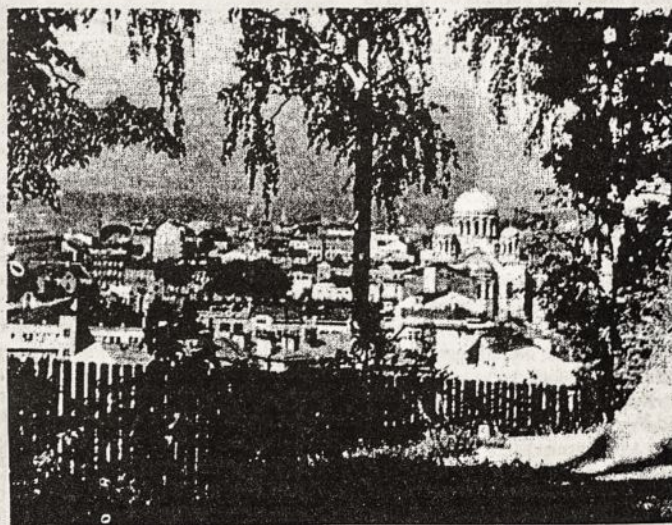
didžiulius plotus žemės tarp Baltijos ir Juodųjų jūrų ir kad pati Maskva tik per plauką išvengė nepatekus Lietuvos valstybės valdon. Bet taip pat priminė, kad Lietuvos kunigaikščių rūmų valstybinė kalba buvo rusų, o vėliau pasidarė lenkų, kol pagaliau 1569 po Liublino pasirašytos sutarties Lietuva tapo Lenkijos karalystės dalimi. Žemėlapiai rodė didelę XV šimtmečio Lietuvos valstybę, vėliau sumažėjusią, kai tuo tarpu Maskvos žemės išaugo, kol Lietuva visai prapuolė, liko tik Lenkija, o Rusija pradėjo pūstis i rytus, pietus ir vakarus.

Filmavimas Lietuvoje vyko pernai, Dainų šventės dalyvių eiseną pradėjo linksmas ir energingas dirigentas ne tik smarkiai rankomis mosuodamas, bet ir pasišokinėdamas. O dainos žodžiai skambėjo "Užgaus tavo sūnaitėlis, bus Lietuvos kareivėlis"... Nesimatė jokių komunistinių plakatų, nesigirdėjo jokios propagandos. Nebuvo jokių pasikalbėjimų su režimo atstovais. Keistai atrodė lietuviškas apsirėngusios kaip anglosakų kraštuose "žygiuojančios mergaitės" (marching girls) su aukštomis i Lietuvos policininkų panašiomis kepurėmis, ryškiai spalvotais švarkeliais, trumpais baltais sijonukais ir baltomis kojineitėmis ir batukais, žygiuojančios į koją, kas kelintas žingsnis ritmingai šoktelėjančios, tarp pirštų sukančios neilgas lazdeles. Ustinov nusistebėjo, ar jos tik ne iš Amerikos?

Paminėdamas, kad lietuviai buvo paskutiniai apkrikštyti europiečiai, Ustinov parodė Kaune esantį, dailininko Žmuidzinavičiaus įsteigtą "Vilnių muziejų". Jo sakymu "lietuviški" vilniai nebuvo labai žiaurūs, žmonės juos sugėbėdavo ir apgauti. Lietuvoje esą veikia 900 bažnyčių. Kur jis tą informaciją gavo, nepasakė. Rodomos pamaldos buvo Vilniaus Šv. Petro ir šv. Povilo bažnyčioje, kuri savo barokiniais ornamentais sudarė labai gražų ir iškilmingą vaizdą.

Trakų ežeras, beirkuoją žmonės, žavi gamta, arkliai ariąs žmogus, sena sodyba, berods Druskininkuose Čiurlionio namuose pianinu grojanti mergina, sodelyje jos besiklausa žmonės sudarė įspūdį ramaus, lėto, užganėdinto gyvenimo. Jis pasakė, kad Lietuvoje gali jausti sveltą, intymų jausmą uždarumo.

Ustinovo programoje galima rasti

Kaunas nuo Vytauto kalno

Vaizdai tuo tarpu vis keitėsi. Matėme Kauną, Karo muziejų su varpine, kurioje jaunas muzikas energingai varpais skambino lietuvišką melodiją. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto kiemas, balsui sakant, kad XV šimtmetyje Lietuva valdė

trūkumą gilumo, įžvalgumo į politinę padėtį, nesupratimo sovietinio gyvenimo realybės, bet buvo malonu matyti Lietuvą, jos žmones, miestus, kaimo vaizdus.

J.M.

\$3.9M LIETUVIŲ SODYBA MELBOURNE ?

Melbournos Rosanna priemiestyje statomas \$3.9 milijonų gyvenvietės projektas pasiūlytas lietuviams tautinės sodybos įkūrimui.

Rutherford Rd., Rosanna, apie 11 km nuo miesto centro, ant 5 akrų žemės ploto, statoma moderni, liuksusinė, bendruomeninė sodyba (community village). Projektui išrūpinti Heidelberg miesto savivaldybės ir Viktorijos planavimo tribunolo leidimai duoda teisę šioj sodyboj statyti 29-ias dviejų miegamųjų kambarių vilas (home units), 5-ias vieno miegamojo vilas ir 22-jų dvigubų butų pastatą. Be to, patvirtinto projekto plane numatyti dviejų aukštų bendruomenės namai, kuriuose randasi restoranas – valgykla, pramoginės klubo patalpos, poilsio – diskusijų kambarys, knygynas – skaitykla, kioskas, sveikatos – medicinos kabinetai ir administracijos įstaiga.

Sodybos statyba dar tik įpusėjus. Jau pastatytos 15 dviejų miegamųjų ir kelios vieno miegamojo vilos. Šiuo metu statybos darbai sustabdyti, nes bendrovė, kuri šį projektą pradėjo, pakliuvo į finansinius sunkumus ir subankrutavo. Teismo paskirta vykdytojų firma, ieškodama kreditoriams priimtinos išeities, šį projektą, kaip jis dabar stovi, pasiūlė lietuviams už \$1.2 milijonus.

Pasiūlymui aptarti, rugsėjo 29 d. įvyko susinteresuotų bendruomenės žmonių preliminarinis posėdis. Su iniciatoriais D. Levickienė ir V. Alekna kartu posėdžiavo R. Šemetas, H. Statkuvienė, J. Žalkauskienė, J. Mašanauskas, B. Mašanauskienė, I. Jokubauskienė ir dr. J. Mikolajūnas.

Informaciją apie Socialinės globos ministerijos reikalavimus bei procedūrinę eigą posėdžiui pristatė Dana Levickienė. Projekto apžvalgą iš finansinio požiūrio davė V. Alekna. Dr. Jurgis Mikolajūnas padarė pranešimą apie Amerikoje ir Kanadoje veikiančius panašius lietuvių centrus.

Pokalbyje iškilo eilė svarbių ir aktualių klausimų, kuriuos būtų verta paminėti.

Diskutuota ar šio masto projektas per daug ambicingas užsimojimas mažai lietuvių kolonijai. Dėlto, kad atsiradus užtenkamai susidomėjusių tautiečių, projekto įvykdymas būtų įmanomas, ypač jei pavyktų atrasti tinkamą finansavimo būdą. Minėta galimybė, kad "Talkos" draugija šį projektą galėtų finansuoti, kaip nekilnojamojo turto investiciją. Sekė mintys apie galimybę šią sodybą steigti bendruomenės rėmuose, tam gavus Federalinės valdžios paramą. Vilas ir butus būtų galima nuomoti ar sąlyginiai parduoti susinteresuotiems bendruomenės nariams.

Taip pat minėta galimybė parduoti North Melbourne esančius Lietuvių namus ir visą lietuvių veiklos centrą perkelti į Rosanną, panašiai kaip jau padarė vengrų ir austrų bendruomenės. Kitas pasiūlymas buvo steigti privatų kooperatyvą, susidedantį iš lietuvių šeimų bei pavienių asmenų, norinčių sau įsigyti namus ir apsigyventi tautinėje aplinkoje, t.y. lietuviškoje sodyboje. Tokiam projektui taip pat galima gauti valdžios paramą, ypač jei pareiškime išpareigojama steigti pensininkų prieglaudas Mūsų Pastogė Nr 43 1986.11.3 pusi.4

namus.

Po ilgų ir išsamių diskusijų, posėdis nutarė kreiptis į platesnę bendruomenę ir įvairias valdžios įstaigas, kad geriau išaiškintų tolimesnės veiklos linkmes. Ypač pageidaujami šiuo reikalu vieši pasisakymai mūsų spaudoje.

menę ir įvairias valdžios įstaigas, kad geriau išaiškintų tolimesnės veiklos linkmes. Ypač pageidaujami šiuo reikalu vieši pasisakymai mūsų spaudoje.

SYDNEJUJE

PENSININKŲ POPIETĖ

Spalio 26 d., Lietuvių namuose, Bankstowne, suruoštas lietuvių pensininkų klubo metinis pobūvis, jau kelintas iš eilės, praėjo tikrai jaukioje nuotaikoje.

Atrodo, kad pensininkų klubą remia ir visa kita vyresnioji tautiečių karta, klubui nepriklausanti, nes salė buvo pilnutėlė.

Sofija Šaparienė – Lietuvos ūkininko rolėje

Graziai sutvarkytoje salėje susirinkusius trumpu žodžiu pasveikino Elena Badauskienė – popietės pranešėja, kviesdama visus, kaip vieną gražią lietuvišką šeimą drauge pabendrauti.

Popietės dalyvių palinksminimui pensionieriai ir talkininkai – buvo paruošę tikrai gerą programą. Ją pradėjo Alfa Savickienė savo sukurtais kupletais, lengvu jomoru "pačiupinėdama" Sydnejaus lietuvių gyvenimo aspektus, o "Sūkurio" taut. šokių grupės jaunieji šokėjai (paruošti Gražinos Hurbienės) pašoko tris nuotaikingus šokius – Rugučius, Mikutienę ir Tabalą. Šokius sekė duetas – A. Savickienė ir Jadvyga Mušcinskienė, pritardama gitara, padainavo tris daineles – "Tu nepyk!", "Lakštingalėlė" ir "Be Tėvynės".

Antroje programos dalyje pasirodė (gal būtų galima sakyti – debiutavo?) Sofija Šaparienė savo kūrybos

monologu iš žemaičių – klaipėdiečių buities. Margarita Kavaliauskienė padėklamavo B. Brazdžionio eilėraštį "Trys vizijos" ir J. Mušcinskienės "Ilgesį". Juozas Almis Jūragis pasikaltė savo kūrybos, švelniu jomoru perpintą eilėraštį – "Pasaka apie vinį".

Meninė programa užbaigta "Pensininkų vakaruškos" inscenizacija, kurios metu vyresnysis "Jaunimas" padainavo pyne lietuviškų dainų, kurių daugumas Sydnejuje seniai buvo girdėtos...

Programos dalyviams padėką išreiškė Pensininkų klubo valdybos nariai, juos apdovanodami gėlėmis.

Programai pasibaigus popietės dalyviai buvo pavaišinti pyragais ir kavute. Salėje veikė laimės šulinys ir loterija, taip, kad beveik niekas tuščiomis namo negrįžo.

Kiek teko girdėti, šios Pensininkų klubo popietės pelnas yra skiriamas pasaulio lietuvių jaunimo kongreso reikalams.

Pensininkų klubui priklauso apie 70 narių. Ši brandaus amžiaus sulaukusių tautiečių sukurtoji tarpusavio draugavimui – organizacija yra veikli, dažnai šaukia savo susirinkimus, įtraukdama į aktyvią veiklą didesnę dalį klubo narių.

Pensininkų klubui šiuo metu vadovauja valdyba, kurią sudaro pirm. – Viktoras Glionertas, sekretorė – Iždininkė Magdarena Sidlauskienė ir parengimų vadovė – Valė Stanevičienė.

B.Ž.

Tarptautinis Festivalis Sydnejuje

Tarptautiniam taikos, laisvės ir teisės festivalyje, įvykusiam spalio 19, Parramatos parko amfiteatre, Sydnejaus "Dainos" choras atstovavo lietuvių. Broniui Kiveriui diriguojant "Dainos" choras padainavo dvi dainas: Šiaurės pašvaistė ir Augo bernelis. Birutei Aleknaitei diriguojant ir Broniui Kiveriui akomponuojant "Dainos" choras padainavo: Atsisveikinimas su giria ir Nurimk sesut.

Parke buvo susirinkusi minia virš tūkstančio, dauguma girdėjo apie Lietuvą pirmą kartą.

Šis tarptautinis kultūrinis koncertas buvo sujungtas su politine demonstracija. Concerto rengėjų pirmininkas Rev. Fred Nile, NSW parlamento narys ir radio komentatorius, gerai susipažinęs su pavergtųjų tautų problemomis ir komunizmo grėsme, klausytojams papasakojo, kad taika pasaulyje bus tada, kai nebebus pavergtų tautų.

Šio kultūrinio festivalio suorganizavimui lietuvių daug prisidėjo. Sydnejaus apylinkės valdybos pirmininkas A. Giniūnas atliko nemažą rolę, "Dainos" choras paskolino chormas laiptus, Lietuvių klubas paskolino pianiną. Toks lietuvių

Alfa Savickienė ir Jadvyga Mušcinskienė dainuoja duetą

prisidėjimas sumažino festivalio rengėjams išlaidas. Vien scenos išnuomavimas kainavo \$1.500. Rev. Fred Nile vadovaujamoji "Festival of Light" organizacija visas išlaidas padengė. Lietuviai ir visos kitos pavergtos tautos yra dėkingos Rev. Fred Nile ir jo organizacijai už tvirtą dvasinę paramą, jiems nepaisant kai kurių trukdymų.

Sydnejaus apylinkės valdybos pirmininkui A. Giniūnui, dirigentams: Birutei Aleknaitei ir Broniui Kiveriui, "Dainos" choristams ir choro pirmininkui A. Kramiliui, kuris su pasišventimu dirba lietuvių tautos labui, priklauso mūsų bendruomenės nuoširdžiausia padėka.

CHORISTAI BE PASTOGĖS

Choristams iš Adelaidės reikalingos nakvynės. Pavardžių sąrašas yra pas choro pirmininką A. Kramilių. Tautiečiai, būkit malonūs, praneškite A. Kramiliui, kad sutinkat priimti dalyvius, atvykstančius į Dainų Šventę Sydnejuje. Praneškite telefonu: 727-3131.

AUKA DAINOS CHORUI

"Dainos" chorui cabramatiškiai M. ir A. Statkai paaukėjo \$30. Nuoširdus ačiū.

DAINUOTI SVEIKA

Dainuokite, jei norite būti sveiki ir ilgai gyventi. Šis patarimas visokio amžiaus žmonėms. Jį emė garsinti specialistai, tyrę New Yorko operos trupės daininkų sveikatą. Nors kai kurie jų ne itin rūpinosi sveikata, visų jų plaučiai buvo sveiki ir didelės apimties, kaip treniruotų atletų. Atliekant tyrimus, paaiškėjo, kad dainuojant lavinami ne tik krūtinės raumenys, bet ir širdis. Taigi neatsitiktinai daugelis dainininkų yra ilgą amžių.

Daug sužinosi skaitydamas Mūsų Pastogę!

"Dainos" choras dir. Br. Kiverio Tarptautiniame Festivalyje

IŠ SYDNEJAUS ASS SKYRIAUS VEIKLOS

Sydnejaus Akademinių Skautų Sąjūdžio nariai š.m. spalio 19 d., susirinkę ps. fil. Eglės Garrick bute, savo sueigoje kukliai atšventė ASS 62-jų metų sukaktį.

Sueiga atidarė skyriaus pirmininkė fil. Eglė Garrick. Savo įžanginiame žodyje ji trumpai priminė ASS metinę. Sueigai praversti buvo pakviestas v.s. fil. balys Barkus ir sekretoriauti ps. fil. Elena Jonaitienė, Sesė s. fil.

Akademinių Skautų Sąjūdžio (ASS) Sydnejaus skyrius, vienoje savo sueigų metu.

Dainos skambėjo iškilmingai

Spalio 18 d., šeštadienį, Adelaidės Lietuvių namuose įvyko Lituanica choro, metinis-tradicinis, jau 37-sis koncertas.

Choro vadovė, G. Vasiliauskienė, palaikydama su kitataučių choralais "dainos ryšius", ne kartą buvo kvietusi svečius. Lietuvių namų salėje girdėjome ukrainiečius, austrus...Lituanica lankėsi su daina daugelyje kitataučių dainų šventėse ir iškilmingame - jubiliejiname vokiečių koncerte Rotušės salėje.

Šį kartą į šeštadienio koncertą G. Vasiliauskienės kvietimu, atvyko savičiai - Melbourne Sambūrio skaitlingas choras.

Idomu pažymėti, kad šis koncertas vyko moterų - menininkių ženkle. Dirigavo moteriškos rankos ir dirigavo...puikiai!

Lietuvių namų salė atsilankiusius vos talpino.

Koncertą pradėjo Adelaidės mišrus choras. Žavėjo dainininkių iškilmingos baltos suknios tulpių ornamentais.

Marija Milienė savo pašnešėlyje papasakojo apie Akademinių Skautų įsikūrimą Lietuvoje, jos siektus tikslus ir veiklą Nepriklausomoje Lietuvoje ir išeivijoje.

Toliau sekė šioms dienoms aktuali tema - pašnešėlyje "Vis dar apie Černobilį". Įvadą į pašnešę padarė fil. Eglė Garrick. Vaizdas - ištraukas iš Vakarų pasaulio spaudos, laiškų ir spaudos ištraukas, išspūdzius iš Sovietų Sąjungos pasidalin fil. Tamara Vingilienė, Elena Jonaitienė ir Balys Barkus. Toliau sekė trumpas pašnešėlyje "Ar mums reikia atominės energijos" ir diskusijos. Sueiga užbaigta sugiedant "Gaudeamus".

Susirinkusius šeiminkė sesė ps. fil. Eglė Garrick pavaizdino kavute ir užkandžiais. Taipogi buvo rodoma TV video ištrauka apie Lietuvą iš P. Ustinovo televizijos serijos "Mano Rusija", kurioje Ustinovas labai šiltai atsiliepia apie Lietuvos didingą praeitį dabartinio Vilniaus fone.

Staugaitienės sopranas. Kai kurloms dainoms planu pritarė mūsų ade-laidiškė pianistė I. Velgush.

Petras Račkauskas

Pirmoji dalis buvo baigta, pirmą kartą Adelaidėje skambėjusia B. Budriūno kantata "Tu Vilnių pasilik, Valdove". Veikalas jo parašytas 1975 metais Gedimino sostinės 650 metų įsikūrimo jubiliejui. Libretas K. Bradūno. Sudėtingas, besikeičiančių harmonijų veikalas, praturtintas deklamacijomis (skaitovo vardas nepažymėtas) ir baritono solo P. Račkauskas. Dirigentė D. Levickienė. Kurinys buvo atliktas laisvai ir išpūdingai. Piano partiją atliko igudusio pianisto, muzikos mokytojo, rankoms A. Laurinaičiui.

Tokie rimti muzikos veikalai reikalauja ilgo pasiruošimo ir susidainavimo. Nuostabą kėlė toks sklandus kūrinių atlikimas. Gal todėl, kad melbourniškais tai nebuvo "debutas". Kantata buvo jų jau paruošta ir dainuota 1976 metais Melbourne Lietuvių Dienų metu.

Po pertraukos scenoje išsiriškavo vyrai ir padainavo dvi liaudiškos melodijų dainas. Toliau jungtinis moterų choras B. Prašmutaitėi vadovaujant padainavo irgi dvi melodingas, nesudėtingas dainas, o B. Staugaitienė su V. Danium maloniai paglostė ausis gražiai atliktu duetu.

Koncerto pabaigai, scenoje vos tilpęs, sustoję jungtinis mišrus choras ir pianistei I. Velgush pritarant uždegančiai nuskambėjo St. Šimkaus "Atsisveikinimas su giria", dirigentė D. Levickienė. Pakiliai nuotaikai vis augant - A. Bražinsko "Einu per žemę" papildyta E. Šelkienės graži meninių skaitymu dirigentė B. Prašmutaitė ir kulminacinių viršūnių pasiekusi išpūdinga, patriotinė S. Sodeikos "Šiaurės Pašvaistė" dir. G. Vasiliauskienė. Planu A. Laurinaičis.

Koncerto protarpuose kalbėjo Lituanica administratorius P. Šerelis.

Koncertas praėjo ypatingai iškilmingoje, pakilioje nuotaikoje. Dailiai apdovanoti gelėmis, bonkutėmis ir kitomis dovanėlėmis. Padėkos žodį tarė Adelaidės Apylinkės v-bos pirm. J. Stačiūnas.

Suruoštos turtingos vaisės kurių metu buvo įdomių kalbų, skambių dainelių.

Sekmadienį Dainos Sambūris giedojo Šv. Kazimiero šventovėje rytinių mišių metu. Tarp kitų bažnytinių giesmių atliko Vaclovo Šimkaus kantatą "Tremtinys", kuri pirmą kartą nuskambėjo prieš dvejus metus Canberroje Lietuvių Dienų atidaryme.

Baigiant reikia pažymėti, kad Melbourne choro atsilankymas paliko adelaidiškams gražius, gilius įspūdžius.

A. BINKEVIČIŪTĖ-GUČIUVIENĖ

SIMFONINIS VILNIAUS FILHARMONIJOS ORKESTRAS naują sezoną pradeda spalio mėnesį su šešiolika koncertų Prancūzijoje.

ŽINIOS

Libanietis Nizar Hindawi, bandęs susprogdinti ore Izraelio keleivinį lėktuvą, anglų teismo nuteistas kalėti 45 metus. Hindawi buvo įkalbėjęs nieko neįtariančią savo nešėją anglų sužadėtinę skristi į Izraelį, jos bagažą paslėpęs pragarą mašiną. Laimei bomba buvo surasta dar lėktuvui esant Londono aerodrome.

Anglų kontražvalgybos agentai užrašė pasikalbėjimus įrodančius, kad Nizar Hindawi šį terorizmo aktą bandė atlikti Sirijos žvalgybos tarnyboje. Į sąmokslą tiesioginiai įsivėlęs pats Sirijos ambasadorius Britanijai.

Tuo po Nizar Hindawi teismo D. Britanija nutraukė diplomatinis santykius su Sirija, įsakydama Sirijos diplomatams išvykti 7 dienų laikotarpyje. Britanijos laikyseną parėmė JAV ir Kanada, atšaukdamos savo ambasadorius iš Damasko.

Prekybos pasitarimams Australijoje lankėsi Lenkijos užsienio reikalų ministeris Marjan Ožechovski, gen. Jeruzielskio patikėtinis. Ministrui apsilankius Sydnejuje, vietiniai lenkai suruošė demonstraciją prie Lenkijos konsulato, protestuodami prieš laisvės varžymą Lenkijoje ir prieš Solidarity unijos uždarymą.

Kinijoje mirė 90 metų sulaukęs maršalas Je Džianing, buvęs Kinijos parlamento pirmininku ir faktiniu valstybės valdovu nuo 1978 iki 1983 metų. Maršalas Je visomet laikėsi kietos marksistinės linijos. Nežiūrint senyvo amžiaus, jis priešinosi dabartinio Kinijos lyderio Deng Ksiaoping režimą švelninančioms reformoms ir būrė apie šave opozicijos šalininkus.

Spalio 19 d., vos pasibaigus viršūnių Konferencijai Islandijoje, sovietai ištrėmė 5 merikičių diplomatus, tuo atsilpygindama už JAV prarastą sovietų atstovybės apkarpyimą.

To pasėkoje JAV ištrėmė 55 sovietų diplomatus, kad sulygtinti sovietų diplomatų skaičių Amerikoje su amerikiečių diplomatų skaičiumi Sov. Sąjungoje.

Spalio 22 d. Sov. S-ga vėl reagavo ištrėmdama dar 5 amerikiečių diplomatus, bei uždrausdama rusų piliečiams dirbti JAV ambasadoje, konsulatuose, ar privačiai tarnauti amerikiečių šeimoms.

Nors amerikiečiai neteko tarnų, virėjų, šoferių, mokytojų, remonto darbininkų, tarnavusių jų ambasadoje, jie guodžiasi, kad ištrėmė visus, kuriuos tik įtarė esant KGB agentais, iš Amerikos ir kad sudavė sunkų smūgį sovietų šnipų tinklams Amerikoje.

Iš Zambijos į Mozambiką skridęs Sovietų statybos keleivinis lėktuvas sudužo Pietų Afrikos teritorijoje. Žuvo 34 keleiviai, jų tarpe Mozambiko prezidentas Samozas Machel bei du Mozambiko ministrai. Išlikusių 4 gyvų tarpe yra sovietas lėktuvo pilotas. Pietų Afrikos priešlėktuvinis apginkavimas vyriausybę dėl avarijos. Pietų Afrikos vyriausybė aiškinasi neturėjusi jokio motyvo geisti prezidento Machel mirties, prieš porą metų pasirašiusi su juo draugiskumo sutartį. Jie mano, kad lėktuvo pilotas paklydo, kitaip sunku išaiškinti, kaip lėktuvas atsidūrė Pietų Afrikos teritorijoje.

Vienoje gyvenęs karo nusikaltėlių gaudytojas Simon Wiesenthal pareiškė spaudai, kad jo žiniomis, D. Britanijoje gyvena 17 karo nusikaltėlių iš Pabaltijo kraštų.

Mūsų Pastogė Nr 43 1986.11.3 pusl.5

REMK

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

Jo tikslas - skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių kultūrinės apraiškas.

Fondą stiprinsime ir jį ugdydame, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškai Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street,
North Melbourne, Victoria

A.L. FONDO VALDYBA

Rašo Jurgis Janušaitis

TOKIŲ NEDAUG TURIME

Kaip keista, kad mes žmonių atliktus didelius darbus vertiname tik jiems mirus. Tada šermentinėje rikiuojasi kalbėtojų eilė ir visi, surinkę pačius gražiausius žodžius, kalba apie velionio našius darbus, apie jo taurumą, gerumą, pasišventimą, atiduotą duoklę Lietuvai, išeivijai, menui, mokslui, kultūrai net ir politikai.

Nieko nepadarysi, tai tradicija įaugusi į mūsų visuomenę.

Viskas labai gražu, gerai ir reikia, tarant paskutinį sudie, prisiminti savo tėvynainį turintį nuopelnų minėtose srityse.

Tik gaila, kad amžinybėn išėjęs jau tų įvertinimų, tos visuomenės padėkos nebegirdi, nebegali širdyje tuo visu pasidžiaugti.

O reikėtų apie didžiulius darbuotojus ir pasiaukojančius kalbėti dar jiems gyviems esant.

Ir štai, visai netikėtai per lietuviškus telkinius nubangavo skaudi žinia: staiga, netikėtai, St. Petersburg, Floridoje, 1986 m. liepos 16 d. mirė daugelmetis Dirvos skelbiamų novelių ir romanų konkurso mecenatas SIMAS KAŠELIONIS.

Lietuviškoji visuomenė, ypač Dirvos skaitytojai, šį vyrą pažinojo tik iš jo darbų – kasmetinių skiriamų konkursams premijų.

Jį kartais sutikdavome lietuviškuose renginiuose, o dažniau lietuviško Marquette Parko, Čikagoje, gatvėse. Niekad neteko jo matyti už garbės stalo, tarp didžiųjų visuomenininkų, veikėjų, kalbėtojų. Jis buvo labai kuklus. Kada jį (dažnokai sutikdamas) gatvėje sveikindavau tardamas: malonu pasveikinti nuoširdų džiukelį, geraširdį Simą. Jis atšaudavo: Jurgi, aš esu tikras džukas, ne džukelis.

O užkalbintas apie mecenato įsipareigojimus, atsakydavo – kol būsi gyvas, tol bus premijos, na, o ir po mirties, mano vardu jos bus skiriamos. Taip, sako, susitvarkysiu, kad pinigų tam reikalui pakaktų.

Iš išorės Simas atrodė neturtingas. Nedėvėjo puošnaus drabužio, gyveno kukliai, nesimetė į prabangą. Maitinosi, žmonės sako, taip pat kukliai.

Tačiau vargiai kas suvokė Simono gyvenimo planus. Jis Amerikoje dirbo paprasto darbininko darbą. Nesimušė į aukštesnes pareigas. Tačiau savo

sunkia dalia nesiskundė. Visad jo veidu skubėjo nuoširdi šypsena, o užkalbintas, kalbėjo nuoširdžiai, bet trumpai.

Toki Simą Kašelionį ir tepažinojome. Bet štai, užgesus jo gyvenimo žvakei, daug kas paaiškėjo. Testamentu savo visas santaupas paliko Korp! Neo-Lithuania. Santaupų dydis – 94.500 dolerių. Tai, žinoma, didelė suma pinigų ir palikta vienai organizacijai. Nežinau smulkesnio testo mento teksto, bet prisimena Simo anais metais tarti žodžiai: ir po mano mirties užteks pinigų premijoms. Šis kuklaus, darbštaus eilinio darbininko palikimas liudija Jo dvasinį taurumą, meilę lietuviškam žodžiui ir raštui.

SIMAS KAŠELIONIS premijų įteikimo metu

Juk jis galėjo savo sunkiai uždirbtus pinigus išleisti saviems malonumams – pramogavimui, lengvesniam gyvenimui, kelionei po pasaulį, prabangiom atstogom kurortuose. Bet ne, Simas pasirinko kitą kelią – gyventi kukliai, taupiai ir sunkiai sukaltu skatiku atsilyginti mūsų kultūrininkams –

rašytojams, kurie budi mūsų tautinės kultūros sargyboje, kurie palieka nenykstančius paminklus – tomus kartų kartom.

Simas Kašelionis, atrodo, artimųjų neturėjo. Tačiau nebuvo vienišas. Jis stebėjo lietuvišką gyvenimą, jame dalyvavo, džiaugėsi kiekviena šviesiasne prošvaiste mūsų kūrėjų pasaulyje.

O kas gi Jis? Džukas. Gimęs 1911 m. balandžio 5 d., Alytaus apskrityje, Miroslavo valsčiuje, Mociškėnų kaime. Taigi šiais metais neseniai buvo atšventęs savo amžiaus deimantinę sukaktį.

Mokėsi Alytaus gimnazijoje. Bet jį baigiant ištiko jį sunki meningitologija ir ji sumaišė visus Simono gyvenimo planus.

Kiek sutvirtėjęs, persikėlė į Kauną ir dirbo "Pažangos" akc. bendrovėje iki bolševikams okupavus Lietuvą. Okupacijos metais sugrįžo į Alytų ir dirbo savivaldybėje iki pagaliau

Lietuvos Senovės Pastatai – Naujieji Muziejai

Nėra nuostabu, kad ok. Lietuvoje atstatyti ar atstatomi senovės pastatai dažnai yra panaudojami kultūriniais reikalamis. Tai yra teisingas reikalo išsprendimas, kuris okupacijos (rusų) sąlygomis yra svarbus ir net būtinas.

Aišku, kad normaliaame kultūriname gyvenime yra reikalingi muziejai ir bibliotekos. Jiems reikia patalpų, pastatų. Jei vieton moderniškos, bestilinės "džėzės" yra atstatomi senoviniai rūmai ar pilys ir juose įkurinamos šios kultūrinės įstaigos – tai gerai. Kitaip – greičiausia – nebūtų įmanoma gauti lėšų tokiems darbams..., nes sov. rusams Lietuvos senovės palikimas tikrai neperdaug rūpi... (nei daugeliui išeivijoje...).

Taip, pagaliau, pavyko atstatyti dar švedų kariuomenės sunaikintus Biržų pilies rūmus. Jie sugriauti 1704 metais, atstatyti 1983 m. Juose įsikurs Biržų muziejus ir miesto biblioteka. Taigi lietuvių pastangomis dar vienas senovės paminklas buvo prikeltas iš griuvėsių. (P.S. Apie Biržų pilį ir jos praeitį plačiau rašoma knygoje "Lietuvos Senovės Paminklai", išl. 1982 m. Čikagoje).

Tęsimas Trakų salos pilies atstatymas. 1986 m. užbaigta priešpilio pilies vartų bokšto rekonstrukcija. Jis yra maždaug 3 aukštų, tik gal šiek tiek mažesnis už apvaliusios bokštas.

Taigi dešinioji priešpilio dalis ir pusė priekinės, vartų bokštą įskaitant – yra jau atkurta. Kairėje pusėje esantis pastatas – nuo bokšto iki bokšto, senovėje buvo skirtas "kaze-matams", t.y. įgulai. Dabar ten įrengtos patalpos turistams bei tarnautojams. Įvesta vandentiekis, kanalizacija, elektra. Taipgi liks dar vietos ir muziejaus reikalamis – eksponatams.

Jau 1962 m. pradėtas organizuoti Trakų miesto muziejus, kuriam paskirti Trakų salos pilies centriniai rūmai. Šio muziejaus pagrindą sudarė buvę eksponatai Trakų karaimų muziejelyje. Vėliau, kai Trakų pilyje, eksponatai papildomi, ieškomi Trakų apylinkėse. Jų sukaupta daug ir įvairių: apie Trakų karaimus (D.L.K. Vytauto čia atkeltus) apie gyventojų, miestiečių, dvarininkų buitį, tyrinėtų piliakalnių ar pilkapių – radiniai. (pvz. Eitūlonių pilkapių). Taipgi kiti meniški išdirbiniai: porcelano, sidabriniai indai ir t.t. Išdėstyti archeologinių kasėjų planai, vaizdai.

Nėra abejonės, kad yra ir sovietinės propagandos objektų, bet didžioji dalis yra istorinės vertės senovės liekanos.

Trakų salos pilis pasidarė ok. Lietuvos lankytojų – turistų centras. Per metus ją aplanko apie 1.2 mil. žmonių. Ji yra jau net minima vakarų Europoje leidžiamose knygose apie istorines pilies. Pamažu atstatoma Trakų salos pilis, vėl tampa žinoma Europoje. Ji garsėja ne vien tik įdomiu senoviniu "centraliniu" apšildymu (šiluminiai kanalai grindyse), bet ir savo gotikine statyba ir vieta – ji skaitoma "vandens pilis" – t.y. "Wasserburg" – nes senovėje ežeras skalavo jos sienų apačias... Tada vanduo ežere tikrai buvo bent vienu metru (3.3 pėdų) aukštesnis nei dabar.

Marijus Blynas

KALĖDINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Dabar vėl galima paremti savo gimines, pasiunčiant jiems pageidaujamų dovanų.

Muitą turi susimokėti patys siuntinių gavėjai.

Siūlome šiuos praktiškus siuntinius, kurie yra siunčiami oro paštu ir pasiekia gavėjus per trumpą laiką.

Siuntinys Nr.10 – 1986

"Adidas" firmos sportinis kostiumas, velvetinės džinsinės kelnės, vyriški išieginiai marškiniai, puiki bliuskutė.

Siuntinio kaina – \$ 250

Siuntinys Nr. 11 – 1986

Sportinio tipo striukė – bliusonas, "Adidas" firmos sportiniai batai, vyriškas arba moteriškas nertinis, nailoninė arba vilnonė skarelė.

Siuntinio kaina \$290

Persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naudingiausiu paveldėtojų būdu.

Dėl smulkesnių informacijų ir įvairių klausimų pašom rašyti:

Z. JURAS,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.

Telef. 01 460 2592.

SPORTO VAIDMUO MŪSŲ SPAUDOJE

(Tęsinys iš 42Nr.)

Be sutikimo - leidimo krašto Olimpino k-to Kanadoje jis vadinas Canadian Olympic Association, tie vardai ar ženklai draudžiama naudoti.

Ką gi matėme mūsų spaudoje kai buvo ruošiamasi antrosioms Free Olympic žaidynėms, kurių pravedimui buvo dedamos pastangos "prilygti" Los Angeles Olimpiadai. Tai mūsų nusigvenimo požymis, kurį nemazda dalis sporto spaudos darbuotojų spyrėsi įrodyti kaip vertingą pakaitalą pavergtų tautų atžvilgiu.

JAV krašte yra priimtas vyriausybės įstatymas (1950 m. rugsėjo 1 d.) ir vadinas "Protection of Olympic emblems", kuriame išsamiai ir aiškiai nurodyta visų tų terminų vartojimo tvarka ir kuri yra įrašyta į USOC - United States Olympic Committee konstituciją.

Kasteckaja, bet ne lietuvaitė.

3. Ben Vilukis, Alois Blindžins, Laima Jukanavičienė, teisingai - Benjamins Viluckis, Aloyzas Blūdžius ir Laima Juknevičiūtė. Taip įrašyti pasaulinėje statistikoje.

4. Ką gi reiškia rezultatų grafoje pažymėtas žodis record? Pasaulio, Europos, Sov. S-gos ar paskirų Baltijos kraštų?!

Dar sunkiau sprendžiami fizinio auklėjimo ir lavinimo klausimai, juos įrikuojant į pilną sporto sąvoką. Dauguma iš mūsų, šia užuomina ką nors aiškesnio pažymėję, nuklystame. Bandykime nors keliais ryškesniais sakiniais priartėti. Kai kalbame apie fizinį auklėjimą tai neišvengiamai įžengiam į visuotinio ir bendro auklėjimo sritį, nes fizinis auklėjimas yra kartinis ramstis visų auklėjimų vertybių tarpe. Todėl liūdna girdėti

lietuvių, bet ir mūsų draugų svetim-žaučių tarpe. Australijoje yra populiariu pardavinėti vieni kitiems bilietus tarp darbovietės draugų, kaimynų ir pažįstamų. Todėl visi sportininkai, paskiri valdybų nariai ir sportininkų rėmėjai, turėtų kuo daugiau įsijungti į loterijos platinimo darbą, nes tik sėkmingas lėšų sutelkimas įgalins ir tą didžiąją Pasaulio Lietuvių šventę pravesti sėkmingai, parodant visam lietuviškajam pasauliui, jog Australijos lietuviai ir sportininkai yra veiklūs ir gali suruošti tokią didelę sporto šventę.

PAREMKITE III-SIAS PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES, ĮSIGYDAMI ŽAIDYNĖMS LĖŠŲ TELKIMO LOTERIJOS BILIETŲ.

LAIŠKAS IŠ KAUNO

Brangieji,

Pirmiausia noriu kartu su jumis pasidžiaugti mūsų mažos Lietuvėlės nuostabiais vyrais - ažuolais - tai Kauno "Žalgirio" krepšininkais. Turbūt jūs žinote, kad mūsų krepšininkai išsikovojo tarpkontinentinę Taurę ir yra stipriausia klubinė komanda pasaulyje. Mes nelabai tikėjome pergale, bet įsivaizduojat darbe visi vieni kitus sveikino. Kaune aidėjo šūkiai - "Žalgiris", "Žalgiris", "Žalgiris"... Mūsų numylėti ažuolukai grįžo rugsėjo 18 d. į 19 d. naktį lėktuvu į Vilnių. Kauno aerodrome nusileido 19 d. 2 val. 30 min. ryte. Čia jų laukė žmonių minia. Grojo orkestras, šoko tautinių šokių ansamblio šokėjai. Visai nesijautė, kad tai ankstyvas rytas. Išgirdus nusileidžiančio lėktuvo garsus, ir visa minia pradėjo šaukti - "Žalgiris"! "Žalgiris"! Pirmasis iš lėktuvo išlipo su taure rankoje mūsų Valdas Chomičius. Mergaitės su tautiniais drabužiais rankose laikė tautines juostas ir aukštai pakėlusios padarė tokį koridorių per kurį praėjo mūsų

jaunai merginai į galvą. Susigėdinęs jis nuėjo pas ją ir atsprasė. Gi netrukus po to jis ją ir vedė. Pasitaiko ir taip.

Prancūzijos mieste Lyon, vienu reikšmingu bokso rungtynių organizatoriai paskelbė, kad žmonos, atvykusios su savo vyrais, gali į rungtynes įeiti nemokamai. Rengėjų veidai ištyso, kai vienas vyras atvyko su keturiomis moterimis ir visas jis norėjo įvesti be bilietų. Įvyko triukšmas ir buvo iškviesta policija. Paaškęję, kad tai buvo Arabijos šelkas, keliaująs po Europą su savo harem. Organizatoriai turėjo jį atsprasę.

Nesenai Adelaidėje buvo sužaidętos paskutinės trečiosios baigminės Australijos Tautinės Lygos (National League) krepšinio rungtynės tarp "Adelaide 36-ers" ir "Brisbane Bullets", kurias laimėjo Adelaidė 113:91, tuo tapdami ir Australijos krepšinio čempionai. Iki šių rungtynių abi komandos baigmėję turėjo po vieną laimėjimą. Krepšinis Australijoje darosi vis populiaresnis ir Adelaidė - Brisbane rungtynes stebėjo 11.000 žiūrovų, kas yra Australijos vidaus sporto žiūrovų skaičiaus rekordas. Šiais metais visų žiūrovų krepšinio mėgėjų skaičius pakilo net 20 proc. Šių pirmenybių "Sydney Supersonics" komandoje žaidžia kvietais Audrius Svaldenis ir "Hobarto Devill" komandoje žaidžia visi trys broliai Stanwix, Hobarto Perkūno iškilleji žaidėjai. Šių pirmenybių geriausias metikas buvo lietuviams gerai žinomas australas A. Gaze kurio vidutinis taškų skaičius per rungtynes buvo 36. Jis pasirodė geresnis metikas už geriausius pirmenybių žaidėjus amerikonus I. Loggins ir J. Foster. Taip pat varžybų metu buvo didelė sensacija, kai buvęs olimpinis Australijos žaidėjas ir Adelaidės čempionų treneris K. Cole, už rūkymą marihuanos, buvo iš trenerio pareigų atleistas.

1938 m. pirmosios Lietuvos Tautinės Olimpiados medalio abi pusės.

Dalnai pagrįsti yra mūsų nusiskundimai, kad pabaltiečių pavardės neteisingai rašomos ir mūsiškiai pristatomi kaip rusai, nes atstovauja jų rinktinės, aišku, yra skaudu girdėti, bet tarptautinėje ir pasaulinėje sporto susitikimų eigoje tas priimta ir pavz. JAV rinktinės, ypač lengvosios atletikos, bokso ir krepšinio, daugumoje sudaro juodeji, bet juos tautybių vardu nevadina. Nors mūsų politinė ir valstybinė situacija yra daug skirtingesnė ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos vardų nerandame, bet tautinės pavardės išneria į pasaulinės spaudos viršūnes, jei jų atsiekimai yra atatinamo lygio.

Būkime atlaidūs ir sąžiningi spaudos darbuotojai ir vengkime tokių klaidų, kurias čia išvardinu.

1984 m. gegužės mėn. 25 d. Draugo Sporto Apžvalgoje, straipsnely "Sovietų Skola Baltiečiams Atletams" išvardinama 14-kos vyrų ir 9-nių moterų lengv. atletikos pasekmės, nustatant jų vietą pasaulinėje lentelėje. Rezultatų grafoje pažymėta record. Tų dalinas sąrašas, kaip str. rašoma, tu pabaltiečių, kurie turėjo būti numatyti į Sov. S-gos olimpinę: 1984 m. rinktinę.

Būdingesnė analizė yra tokia:

1. Šuolininkas su kartimi Aleksanders Dbizhayev (latvis) turi rezultatą 5,74 mtr. ir užima 1 v. pasaulyje. Pataisa - jis yra rusas ir pasaulinėje lentelėje net 30-ties pirmųjų tarpe jo pavardės nėra, nes 5,74 m. pasekmė atsiektą vidaus patalpose ir į skaičiavimą neįeina. Faktiškai jo rezultatas 1983 m. - 5.55 lauke. Tikroji jo pavardė - Dbischajev.

2. Anna Ambrazienė, kuriai priklausė 400 metrų barjerinio bėgimo pasaulio rekordas, yra rusaitė Anna

paskaltose ar spaudoje skaityti, kai lietuvių mokslinės ir švietimo srities svarstybose, net trumpa apybraiža nėra paminima. Padėka ir garbė čia tenka Mokslo ir Kūrybos Simpoziumams, kurie visada įtraukia ir sporto sritį.

Fizinio lavinimo trumpa aptartis būtų ši: Fizinis lavinimas yra judesiai ir veiksmai, lavinančiai veikiantieji į asmenį, kaip psichofizinę būtybę. Tokia pažiūrą vadovaujantis atkrepta tvirtinimai, kad čia yra kūno dalis ir ją reikia lavinti, o dvasinę pusę palikti užmirštą.

Yra daug sportinės literatūros, turiu galvoje mokslinius veikalus, tūkstančiai specialių žurnalių, ypač sporto medicinos, pedagogikos, sporto sociologijos, kurie pagrindinai nagrinėja sporto šakų mokslinį kilimą, artimai kooperuojant su praktine veikla ir varžybine patirtimi. Ypatinga pagarba turime spaudoje atžymėti okupuotos Lietuvos sportininkų pergalės, kurių pavardės įeina į Europos, pasaulio, Olimpinių žaidimų istoriją.

Visa išsivijos kultūrinė veikla grindžiama tautišku ir nepriklausomybės atstatymo rėmose.

Bronius KETURAKIS

SPORTINĖ LOTERIJA.

III-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Organizacinis Komitetas, norėdamas surinkti lėšų būsimajai šiai didžiąjai pasaulio lietuvių sporto šventei, įvykstančiai 1988 metais Adelaidėje, išsiuntinėjo visiems sporto klubams sportinės loterijos bilietus, kurie bus platunami visuose miestuose. Ši loterija kurios prizai siekia daugiau kaip 2000 dolerių vertės, yra labai gera ir turėtų būti populiari ne tik

"Varpo" 2-jų krepšinio komanda, iš kairės: Danius Styk, Dovydas Sadauskas, Petras Verbyla, Povilas Steel ir Denis Liubinas.

šaukuoliai. Mes dainavome "Ant kalno mūrai, joja lietuviai". Paskui orkestras užgrojo ilgiausių metų ir visi dainavome.

Ši įvykių daugumas vyresnio amžiaus žmonių lygina su tuo momentu, kai turėjo parsikristi į Kauno aerodromą Darius ir Girėnas. Tik aišku finalas šių abiejų įvykių nevienodas.

MARGUMYNAI.

Neteisingiausia diagnozę nustatė vienas Paryžiaus gydytojas. Pamatęs antropologijos muziejuje gipsinę kojos kopiją ir būdamas universiteto dėstytojas, jis savo studentams pareiškė, kad tai yra būdingas pilnapadis ir jis negali sportuoti. Tuo tarpu ta kojos kopija buvo garsaus J. Anketilo, kuris kaip tik prieš tai trečią kartą laimėjo "Tour de France" dviračių lenktynes.

Tikslingiausi pataikyti pavyko buvusiam Australijos garsiajam tenisininkui Bob Till. Kamuoliukas, kurį jis iš pykčio dėl neteisingo teisėjo sprendimo, numušė į publiką, pataikė

Sydnėjaus lietuvių šachmatų klubo metinėje viešame turnyre dalyvauja 35 šachmatininkai. Jų tarpe John Purdy buvęs Australijos čempionas ir geras lietuvių draugas. Iš profesijos Purdy yra teisėjas. Lietuvių susidomėjimas turnyru šiais metais stebėtinai mažas, vos trys dalyviai. Po dviejų žaidimų ratų V.Patašius ir dr.I. Venclovas, abu turi laimėję po du taškus. Trečiasis turnyro dalyvis St. Rimkus nepasiekė laimėjimo. Turnyras užsitęs aštuonias savaites. Devintoje, žaibo žaidimai ir laimėtojams dovanų įteikimas.

Turnyrą praveda latvis Imantas Liepa.

Mūsų Pastogė Nr 43 1986.11.3 pusl.7

SKAITYTOJAMS

Atkreipiu skaitytojų dėmesį, kad metų pabaiga jau čia pat.

Primenu, šventiniai sveikinimai, kurie bus skelbiami paskutiniame š.m. numeryje gruodžio 15 d. jau gali būti siunčiami dabar.

Iš patyrimo žinome, kad kai kurie mieli skaitytojai šį reikalą atideda paskutinei savaitei, tuomi jų sveikinimai redakciją pasiekia jau laikraščiu išėjus.

Sveikinimus prašau prisiųsti ne vėliau iki gruodžio 8 dienos.

Mūsų Pastogės Redaktorius.

AUKOS "MŪSŲ PASTOGEI"

M. Prašmutienė	VIC	\$ 100.00
A. Jakštas	NSW	\$ 30.00
M. Migevičienė	"	\$ 15.00
R. Skerlenė	VIC	\$ 10.00
E.I. Brilingas	NSW	\$ 20.00
V. Melnikas	"	\$ 5.00
D. Martin	"	\$ 5.00
V. Kuliešius	QLD	\$ 5.00
A. Kudžius	"	\$ 5.00
O. Bačinskas	"	\$ 5.00
T. Kašauskas	SA	\$ 10.00
P. Šlauciušas	TAS	\$ 20.00
P. Dranginis	VIC	\$ 20.00
G. Rakauskas	QLD	\$ 10.00
V. Simankevičius	VIC	\$ 5.00
J. Roberts	NSW	\$ 5.00
S.E. Elmutis	VIC	\$ 5.00
A. Reisgys	NSW	\$ 15.00
A. Vosylius	"	\$ 5.00
A. Čelna	VIC	\$ 5.00
O. Osminienė	NSW	\$ 15.00
J. Vizbaras	VIC	\$ 10.00
V.P. Pošlūnas	"	\$ 10.00
G. Rakauskas	QLD	\$ 35.00
O. Baužienė	SA	\$ 100.00
A. ir M. Statkai	NSW	\$ 20.00
V. Jablonskienė	VIC	\$ 10.00
M. Rudys	QLD	\$ 5.00
M. Linge	WA	\$ 5.00
V. Ratkevičius	SA	\$ 15.00
A. Morkūnas	"	\$ 5.00
J. Jasiulaitis	VIC	\$ 5.00
J. Barkienė	"	\$ 5.00
S. Didžiulis	QLD	\$ 5.00
K. Peliurytis	NSW	\$ 5.00
N. Normantas	VIC	\$ 5.00
A. Veskis	NSW	\$ 5.00
J. Astrauskas	WA	\$ 15.00
A. Ramoškis	VIC	\$ 5.00
A. Cwalinski	TAS	\$ 5.00

AUKOJO LITUANISTIKOS KATEDRAI

E. ir V. Stagiai, Vic.	\$ 200
V. Grigonis, Vic.	\$ 100
D. ir S. Skoruliai, NSW	\$ 100
V. ir B. Barkai, NSW	\$ 100
M.V. Pensininkė, NSW	\$ 50
J. Maksvytis, NSW	\$ 60
J. Kirina, NSW	\$ 10
O. Liutikienė W.A.	US\$ 100

B. Stašionis
Lituanistikos Katedros įgaliot.

Maloniai kviečiame į

Lietuvių Sodyba (23 Laurina Ave, Engadine)

Sekamdienį lapkričio 9 d. nuo 11 val. - 4.30 p.p.

Atvažiuokite visi, seni ir jauni pabendrauti, pasišnekučiuoti, pavalgyti mūsų lietuviškame kampelyje.
Prel. Butkus ir kun. P. Martūzas pašventins naujai pastatytą kopytėlę.
"Sūkurių" grupė, vadovaujama Marinos Cox, pašoks tautinius šokius.

SLMSG D-jos Valdyba ir Patikėtinės

Mūsų Pastogė Nr 43 1986.11.3 pusi.8

Melbournas

Melbourno Lietuvių klubo valdyba praneša, kad dr. P. Kaballa atsistatydino iš valdybos pareigų. Keturi naujai išrinktieji kartu su buvusiais pasiskirstė pareigomis sekančiai: P. Sungaila - pirmininkas, G. Statkus - sekretorius, P. Jokubaitis ir M. Didžys - išdininkai, A. Butkutė - ryšių veikėja, M. Žiogienė - parengimų ir virtuvės vadovė ir A. Karazija - ūkio vedėja.

G. Statkus - sekretorius

Talkos valdyba praneša savo narių, esamų ir būsimų kilentų bei visuomenės žiniai, kad po praėjusio metinio susirinkimo valdybos nariai pareigomis pasiskirstė sekančiai:
Pirmininkas - V. Alekna
Vice pirm. - P. Baltutis
Sekretorius - A. Šimkus
Nariai: J. Balbata ir A. Muceniekas.
A. Šimkus
Sekretorius

Sydnejus

METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos narių 9-tas metinis susirinkimas įvyks Sydnejaus Lietuvių klube, 16-18 East Terrace, Bankstown, lapkričio 16 d., sekmadienį, 2 val.

Darbotvarkė:

1. Praeito metinio narių susirinkimo protokolo tvirtinimas.
 2. Metų, pasibaigusio 1986 birželio 30 d., apyskaitos, direktorių bei revizoriaus pranešimų priėmimas.
 3. Sąjungos valdybos rinkimai ir tvirtinimas pagal Sąjungos įstatus.
 4. Kiti reikalai, kuriuos pagal S-gos įstatus galima iškelti susirinkime.
- Susirinkimo nariai, kurie turi kitų narių įgaliojimus (proxy), turi įgaliojimus patiekti Spaudos S-gos raštinei 16 East Terrace, Bankstown ne vėliau kaip 24 val. prieš susirinkimo pradžią.
- 1985-86 m. kadencijos valdyba sudarė dr. B. Vingilis (pirm.), A. Adomėnas, V. Augustinavičius, V. Jaras, A. Milašas, V. Patašius ir B. Žalys. Pagal sąjungos įstatus A. Augustinavičius, V. Patašius ir dr. B. Vingilis turi atsistatydinti per šį metinį Sąjungos narių susirinkimą, bet jie gali vėl būti renkami į naują valdybą.

Iki nominacijų uždarymo spalio 19 d. 2 val. gautos šios nominacijos į S-gos valdybą:

1. Dudaitis Algis - siūlė dr. B. Vingilis, parėmė T. Vingilienė.
2. Patašius Vytautas - siūlė dr. B. Vingilis, parėmė B. Barkus.
3. Vingilis Benius - siūlė V. Patašius, parėmė B. Barkus.

Lietuvių Bendruomenės
Spaudos S-gos Valdyba

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (Tel. 704 1414)

KALĖDŲ EGLUTĖ

klubo narių vaikams įvyks gruodžio 21 d. 2 val. p.p.
Prašome klubo narius užregistruoti savo vaikus iki 12 metų amžiaus klubo raštineje ne vėliau kaip iki lapkričio 16 dienos.

SMORGASBOARD

Trečiadieniais nuo 6 iki 8 val. p.p.
Skanus, šviežias maistas.
Karštas patiekalas ir šalti užkandžiai

Klubas atidarytas: pirm. ir treč. 5 - 10.30 v.v.
Ketvirtadienį 5 - 11.00 v.v. Penktadienį 5 - 12.00 v.v.
Šeštadienį 2 - 1.00 v.r. Sekmadienį 12.30 - 10.00 val.v.v.
Public hol. 2 - 11.00 v.v. Antradieniais klubas uždarytas.

VALDYBA

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBO BIBLIOTEKA

Pranešama, kad Biblioteka gavo naujų knygų:

Br. Mackūnienės - Saulėleidis
A. Leono - Giedrė
Z. Raulinaičio - Kunigalkščių Sąjunga
J. Gliados, anglų kalba - Agony
M. Angus, anglų kalba - O. Truchanas
J. Pajaujis, anglų kalba - Genocide in Lithuania

Be to Kalėdinų atvirukų su įrašais lietuvių kalba, įvairių lėpukų automobiliams, lietuviškų valgių gaminių knygų lietuvių ir anglų kalbomis.

Video juosta - Australijos Lietuvių Festivalis Canbergoje. Ta pačia proga, pakartotinai prašoma užsisakyti A. Saudargienės naujausią knygą "Naikinamieji".

Bibliotekos Vedėjas

MELBOURNO LIETUVIŲ BIBLIOTEKOJE

Gauta: "Baltic News" 3.51-86, Tasmania. "Eltos Informacijos" 7-86, JAV. Jono Jablonskio laiškas iš serijos Lietuvos mokslo paminklai, Vilnius 85. Z. Zinkevičiaus "Lietuvių kalbos kilmė" I, Vilnius, "Mokslas" 84. Ž. L. Kiurtsio "Mąstanti nendrė", romanas, Vilnius 85.

Aukojo: \$ 10 I. Matuzonis. Po \$ 5 - J. Bruožis, I. O'Dwyer. Šv. Pranciškaus Varpelio komplektus ir "Nesuteptosios Marijos Širdies meilės liepsna" - M. Grigalienė. M.K. Čiurlionio 32 reprodukcijų aplanką - O. Skirkienė. Per J. Vizbarą Elkę Žygiene savo a.a. vyro Vinco palikimo senus asmenis dokumentus retenybų stovui ir stambų Tarptautinių žodžių žodyną.

Nuoširdi padėka.

Bibliotekos vedėjas

Praėjusią savaitę "Mūsų Pastogės" redakcijoje apsilankė svečiai Vera ir Alfonsas Bimbiriai iš Los Angeles.

Sakėsi buvo nustebe mūsų klubo dydžius ir puošnumu. Bendrai paėmus pirmasis apsilankymas Australijoje liksias vienas iš maloniausių. Mūsų tautiečių valsingumas derinosi su patraukliu klimatu.

Sydnejaus Lietuvių klubo valdybos nariul Rimui Jurkūnui nusišypsojo laimė.

Nusipirkęs bilietą už vieną dolerį, laimėjo mašiną, dvidešimt penkių tūkstančių dolerių vertės.

VIETOJ GELIŲ

A.A. PETRĄ ROPE pagerbdami vietoj gelių "Mūsų Pastogei" aukojo \$25.00 Aleksandra ir Zenonas Storpričiai.

AUKOS VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI

P. ir J. Mičiuliai \$ 200.
Nuoširdžiai dėkome.
VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų komisija

AUKA

Negalėdami dalyvauti Spaudos Baltyje Vanda ir Jonas ZABLOCKIAI aukojo "Mūsų Pastogei" \$ 20

Nuoširdus ačiū

Skelbimas

ŠVENTO RAŠTO

TYRINĖTOJŲ GARSINIMAS

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

"Tu praminsi jį vardu Jezus, nes jis išgelbės savo žmones iš jų nuodėmių."

Mato Ev. 1:21.

ŠIANDIEN žmonijai labiausiai reikia gabaus Valdo; tokiu, kuris būtų gana gabus išvesti žemės tautas iš neapykantos ir saumylstės ir iš visų nesutikimų ir tarpasavinių kovų, ir įvesti jas į pasitikėjimo ir bendro sugyvenimo stovį, be kurio nebus galima įsteigti žemėje pasiliekiančios taikos, ra mybės ir saugumo žmonėse arba tautose.

Pasaulio istorijoje parašyta apie daugelį didvyrių, kurių vardai ir atsižymėjimai puošia istorijos puslapius. Vienok, nė vienas jų nebuvo susidūręs su tokia pavojinga padėtimi, kokiaje šiandien yra pasaulis. Šiandien visas pasaulis pilnas visokių keblumų ir kiekviena tauta turi painių ir neišsiaiškinamų klausimų. Sakoma kad pasauliui reikia viršgamtinio žmogaus, kuris galėtų išgelbėti žmoniją iš suirutės, kilusios delei dviejų, vienoje gentkartėje įvykusių karių. Bet kur surasti tokį pageidaujamą Vada? niekas negali pasakyti.

Bus daugiau

Mylintieji tiesą literatūros gausite veitui. Rašykite: P. Bačinskas, 16 Burlington St., Holland Park, Queensland 4121